

PERŽVALGA.

Kat. rašo: „Eina pas kalas, buk savaitinis Lietuvių laikraštis Vilniuje Lietuvos Ukinukas. Likos valdžios sustabdytas. Tas laikraštis buvo lietuvių demokratų (L. D. P.) organu, nuo laiko, kada palioyė išleidinėje užsieteryje Ukinukas.“

I to vieta Vilniuje pradėjo išleidinėti savaitinis laikraštis „Lietuvos Balsas“, bet tas turbut nebus sustabdytas valdžios, nes jei tiesa, tai jos ištikimųjų žmonių leidžiamas, butent — kunigu.

Maskolijos cenzura vienok dabar astresnė negu arą „ramų“, pirmrevoliucijini laiką. Štai tikrai katalikiška, išukimą valdžiai svietiskajai ir dvasiskajai laikraštis „Gazeta Swiateczna“ Varšavoje valdžia sustabdė, lig tolei, kol tęsis karės metas. Tikros priežasties nežinia; gal taip buvo kaip su „Lietuvių Laikraščiu“.

„Lietuvių Laikraštis“ Peterburge, valdžia sustabdė. Ista bu, kad valdžia savo prieplakoms taip atsimoka. Taip šykštus daržininkas atlygina savo suneliui už lojimą. Bet mat „Lietuvių Laikraštis“ ir prasikalto: ėmė spruzdit lapelius, kokiat ten valdžiai priešingoms organizacijoms, kurios, žinoma, užnokėlavo. Valdžia pajutus palare krata ir radus lapelius, uždare spaustuvę.

Norėjo dviem ponam tar naut, ir lojo ne vien tenai, kur lake.

J. Ilgandas paaukavo revoliucijos reikalams 25 egz. jo išleistos knygos, vardu „Kaip padaryti monus“. Viena knyga prekuiuoja 50c, kas nori nusipirkti ta knyga, tegul rašo i „Kovos“ redakcija (412 Siegel str. Philadelphia, Pa.). Tuomi suselps revoliucija.

Lietuvių-katalikų „kongrese“ kurs bus 17 d. balan. Wilkes-Barre, Pa., delegatai,

kaip pasiškinta „Zy“ N. 11. netures balso, jeigu ju manda tai nebus. Vietiniū kunigu pa tvirtinti Nepiškiiai ta pasako bet aišku: Mandatai turk pu ti atramentu, parašyti su pris paudimu, p. četies, parapiju, in draugysčių, višniūku (klebo nu) Pasirodo, kad tikriejai draugysčių višniūnkai, tai kle bonai. Vargu, kad draugystės sių savo atstovyus, kad teip aprubežuoja.

— Siantien, utarninke, pa klido po laikraščius vakarykš čias telegramas, — buk Vitte at sisakes nuo tarystės, tik da caras nenoris sutikti. Jei šis sutiks, tai Vitte išvažiuosias i užsienį gydytis, nes sergas šir dies liga. Mat da širdi sura do... Bėda valdžiai, kad liga parodo jai širdį. Pamatys, kaip ties ja Demokliaus kardas ky bo.

„Ausros“ draugystė, kaip matyt iš atskaitos už 1505, til pusios „L. vos“ N. 10, duoda 5 mokslivijams „stipendijas“, o 3-imis „paslps“. Per 1903m. iplaukė \$898.56. Išlota \$746.87. Liko izde \$152.19. Nuo pereinū metų buvo \$582.48. Išviso izde yra lig 1 d. sausio 1906 m. — \$714.67.

Tula ypata mu ns prane ši iš Skotijos, kad tenykštis lietuvių laikraštis „Laikas“ mirė. Gaila. Vienintelis Didz Britanijos lietuvių laikraštis, ir tai neblogos pakraipos, ne seniai gimęs ir mirė.

Isz Lietuvos.

Bartininkai, Vilkaviškio pav. vasario 5 d. (Is laiško rašyto i Waterbury, Conn.)

Godotinas Draugai! Pas mus labai daug naujies nu, bet visu jokiū budu sura syt mezu. Viena galiu pasa kyti, kad Amerike, kaip girdet daugiau apie mus kalba, kaip ant teisybių yra. Meji Barti ninkuos ir rinkom naują lietu

viška viršaiti, bet gi dabar vel viskas eina atgal, i paprastą vagn. Bet mezi ir vel 3 diena vasario ant xyrijos nutarėm; kai kuriuos mokėčius nemo ket, neprijimt žemėsargius, ne vaziot žandarų ir višniūku ir tt. Bet kno tas viskas baigsis — nežinia. Dideli trukimai pirmiau darėsi Naumiesčio pa viete dangybe, žmonių sueme, ir nežmoniška sumušė. Mus gi paviete, kitose gminose ir po koki sueme Lankupkos Ma tulajti, Čiškų Astrauska, G. H. deliu Skiaki ir kitur, po koki isiziureja. Mus gi yakeius laimingas, turbut delto, kad pirmiau buvo toks pusspangis starša, o paskui kaip tik atkė lė kita, toki gurba, tai ji tuo jau ir nuginklavo, ale jis žmo nių da nespėjo pazit, tai ne negal, ne ant jokio nieko nu rodyt.

Ale ot naujiena — bejeik buč a ir užsimiršias irasyti, ly giai pereita nakti, suėjo dvi nedelios, kaip sa vietniūku i daktarai notura taise. Ju bu vo apie 8 ar kiek. Tai kaip išsigabeno iš kletelės, pasitise ant žemes, kaip vėmė į ano ga lo, o vryt, razuma, į galva, tai net visas klynas sutruko; tik, tai turbut diktai pailsino, kad da ir dabar, isisi — na žjoniū biski, isave, i plaukus, biski i koja ir biski i ranka; jau da bar pradeda biski replinėti.

Slektukas jau pasitaise. Teip gi, pora nedeliū atgal, Vaisviluos Borakaris, ngrėjo suimt, pava vryt, rinkusiu augas, bet jam nepasiseko, kas taisyte jie suvezo vienim lazda, per ausis, ale paskui jam biski, isove i knutine ir Bona karis numire. Da girdė jau, kad Geisteriškiū Rotkauckie, nei ir Naideiūko Baktankie, nei vryai biski dave i kaili, ale tikrai nežinau, o šikilatak — iakė.

Padovinis, Kėlyvūjos pa vieto, Vasario 1 d. (Laiška New Britain, Ct.) Gudojamas tamista Duodu labas dienas velyda

mas viso labo, jusu buklystėj, Aš esiu sveikas ir gyvas tuom laiku. Laišką nuo tamistos priėjiau ir istariu ačiu.

Naujiens pas mumis tokios. Visai blogai — kyla dideli nei spakainumai, kyla priešais valdžia Lietuvos socialdemo kratai. Prieš kalėdas buvo susirinkimas, mus valčiaus be valdžios žinios ir apsirinko sau naujus viršniūkus; vaita, raš tininka ir kasieriu, ir caro pa veikla nukabino nuo sienos ir vryai pasake; Atsisakom nuo caro valdžios. Daug žmonių buvo susirinke ir visi pasiraše i ta nutarimą, o daugumas pri siraše i sąjunga, prie socialis tu. Tai kaip dažinojo caro valdžia tuos reikalus, tai at siuntė kareivius i mus valciū, kad suimtu priešus. Norėjo pagauti 18, tai tik 3 paėmė. Ale dabar kaip girdėti, tai bur visiem bloga, katrie pasiraše ant nutarimo, tai po 10 rublių bausmės, o katrie daužė mo kyklas, manipolius ir raštiny čias, tai baisiau koros. Ba general-gubernatorius apšauko karės stovį 4 pavietuos: Kal varijos, Marijampolės, Vilkaviškio ir Naumiesčio. Tai nežinia ko sulauksim, mažu nežyvi neliksime. Ba 1 d. vasa rio atvaziavo pavieto viršiniū kas su 30 kareivių ir įvedė vel senąją tvarką. Tai tokios naujienos pas mumis.

Iš Vilkaviškio pavieto. (Laiška) Viena vidurnakti lėkė areliai Gražškiuos nuo kanceliarijos, nuo stulpo ir lentą nuo monopolio. Į antrą dieną jau turėjom stovet kai po vartautinkai pas monopo lių — dieną ir naktį; ejo so dziai iš eilės: Gražiškiai, Vait kabaliai ir Bambiniai.

„Konstitucija“ pasklido visur, jau gavom, na tai jau ne muš monopolijų — visi jau taip nu sidziauge, — ir jau varta nėjo. Trumpa viltis tai buvo. Škai toms laikraščiuos: pradėj su didelėm manifestacijom ir šauksmais apvaikšiot tuo Var

šavoj, ką pasitiko kazokai su pitkomis, ir kitur teip pasiliejo kraujas, pakilo neišsitikėjimas valdžiai. Teip ir prasidėj prakalbos viešai šią tai ten; proklemacijos mėtytis prasidėj. Ejo ginčai: vieni tvirtino, kad jau valnastis ant visko, kiti tvirtino, kad, tik vilius caro. Ir teip nestojo judėjas svietas. Buvo garsytas seimas Vilniuj. Nukako nemažai ukininkų iš dalies ir kunigų nemažai. 8 d. gruodžio jau prakalbos buvo kalbamos ir Gražiškiuos. Kalbėjo iš kitur atėją vyrai su karunėle: „Šalin caro valdžia“. Matulaitis ką tik parvaziavęs iš Vilniaus, apreiškė ateinančioj nedėlioj visiems susininkti. Teip ir stojos: sugužėjo dikčiai svieta ir iš toliau. Tam tikras raštas spaudintas Vilniuj apie baiktavimą buvo visiems garsiai ant platformos Gražiškiuos skaitytas. Kėlė visi rankas, pripažindami, kad oristoja, šaukė „ura“. Vaitą paliko tą patį raštininkas atšiprašė, nes vaitas užtarė: išryto rodavijosi, kad niemo nemušt, nė portretų, nė monopolijų, bet visi to nežinojo. Po prakalbų buvo sumušti iš kanceliarijos iš mokyklos portretai. Erelis prie kanceliarijos naujas tupėjo jau su dviem parašais — rusku ir lietuvišku, na tai da užsilaike nenulėkęs už lietuviškų raidžių, bet pats nekenė: kas su peiluku kas su kuom kitu skuto — na ir surėžytas liko. Teip ir pas stulpą buvo. Jau Matulaitis šaukė, kad to nedarytų, bet buvo pervėlu. Šoko ant monopoliaus ale jau buvo sulaikyta, tas liko gyvas;ėjo į traktiernę tai liepė ruskas popieras išmėtyt, siautė nepažįstami vyrai ar į 5 šimtus ar daugiau iš viso susirinkę.

Buvo nutarta į Vištytį keliaut. Tuom kart tas neįvyko susilaukėme, nes jau tą kerštas pradė kilti. Panedėlį atkeliavo cecilikų apie 3 ir išdraskė kanceliarijos popieras, paliko liudnasties ir kasos. Utarninke

atkeliavo vel kiti, norėj pinigų išimti iš monopoliaus, nes tai jiems prigul, — tvirtino. Bet toliau nutarta, kad biednos maskalkos da pastips iš bado, tegu spakainos sau gyvena. Jau šinkuot nevalia jom buvo, ką šie ir užpečetijo iš lauko su savo social-demokr. pečėčiu. Škala sustreikavo 3 d. gruodžio. Buvo šaukta į Vilkaviškį iš gmino po kelis ukininkus. Načelninkas teiravos, ko nori ukininkai ir kaip galėtų valdžia tvarką prilaikyt. Tai buvo 2 d. sausio. Ukininkų į 50 suvaziavo ir pripažino ir darodė visas blogiausias puses rando. Buvo surašyta į paragrafus turbūt kokia 10; tą sustatė načelninko sekretorius ir išsiuntė į Peterburgą. Kalbėj načel., kad už 3 mėnesių bus išpildyti jų norai. Ir visi grįžo spakaini namo. Per tris karalius Matulaitis Vištytyj kalbėj prakalbas ir supiudino tą lizdą ant savo nelaimės, nes vaitas su Fuku ir da kas, nežinau, lėkė į Vilkaviškį, kad areštuotų agitatorių tokį Matul. Teip ir stojos. Seređoj 10 d. sausio dragunai areštavo jį ir da du gasp. iš Vištyčio: Kari nuską ir Micevičių. Tą die ir degtinę iš Gražiškių išvežė dragunai; buvo ir žemskių prie jų. Iš Pajavonio valsčiaus ir vieną paėmė pravardę pamiršau, tas ir laikė prakalbas. Bartininkuos da prakilniaus apsiėjo su apeigom, bet ten neareštavo nieko tuom kart. Ten ir cecilikų jau esti pasišventusių. Na, ir mūsų ponai kanceliarijoj buvo atkirsti nuo Vilkaviškio apie nedėlią laiko. Tai kad būt visur teip įvykę vienu sykiu mažų butų laimo; tuom kart čia iškilo, da kitur kyla arba visai nieko nežino.

Baltstogė. Vasario 14 (37) d. Susitvėrė pirmoji konstitutiškai-katalikiškoji partija. Posėdziai atsilieka po primėdyste kunigo Szwarc'o. Sąnarius verbuoja kaip gali. Partija nutarė agituoti naudai

savo kandidatų į Dumą, — buotent, daktarą Cepukovskį ir ir advokatą Straševičių. Partija pastatė tris kandidatus — lenkus. („S.-Pet. Vied.“)

Kaunas. Vasario 14 (27) d. Vietinės konstitutiškai demokratiškos partijos kuopos išrenkamasis agitacijinis susirinkimas bus vasario 22 (Kovo 7) d. Šiuo laiku kuopa stato savo kandidatus (į ciesorystės dumą) nuo visų tautų, gyvenančių Kaune. Kuopa ketina pastatyt 7 kandidatus.

Iš Prūsų Lietuvos.

Naujas gyvasties apsiereiškimas tarp Prūsų lietuvių.

(Pabaiga.)

Potam dar p. Lapinui išrodžius valdžios netikusią politiką, per kurią socialdemokratų veisiasi, kuriems kartą pati valdžia teks, teip-gi vokiečių atzagareivių nedorybes atidangėčius, užsibaigė šitas, valdžiai ir atzagareiviams nemalonus susiejimas. Po susiejimo neviens senukas galvą sopant guodės; tuls, sakė, apgailėstaves, kad ir tarp lietuvių piktžolės įsiveisė; sako, Bruozis jau atviras „raudonasis“, Lapinas žmogus bent dar tėvą ir motiną garbinti liepiąs...

Kaip ir nebutų, tarp lietuvių pradeda kita dvasė gyvuoti. Vis ir vis tampa valdžios nedorybės žmonėms po akių pastatomos, ypatingai šituo darbu užsiima p. Vanagaitis, kurs viešuose susirinkimuose valdžios nuodėmes parodo.

Per „Raudonąjį nedėldienį“ buvo sušauktas Tilžėj viešas lietuvių susirinkimas, kuriame buvo išrodomo „Kokias gėrybes mes nuo valdžios turim“....

O tas „Raudonasis nedėldienis“ (22 sausio) tai padarė valdžiai daug triuso. Vokiški socialdemokratų atlaikė toj dienoj (21 sausio) visoj Prusijoje viešus susirinkimus, kuriuose simpatija Maskolijos revoliucionieriams buvo iš-

reiškiamas, prusiška triklesinė rinkimų sistema išpeikiama ir reikalaujamas visuotinas, lygus, tiesus ir slaptas balsavimas. Sanvaitę pirm to buvo vokiški socialdemokratų pašaukimus (atsišaukimus) išleisdę, kuriuose Prūsų seimas sukritikavotas. Valdžia tai išgirdusi kone nustoko išminties... Policistai ir žandarai atlaikė kratas ir kur-tik pašaukimus rado, tuo konfiskavo. Kitus net ant gatvių plėšte išplėšė...

Kapitalistai ir bailios bobelės išsigando: apie kitką nieko daugiau nebuvo šnekama, kaip apie „cincilikus“, kurie „Raudonąjį nedėldienį“ vislab degit ir ponus mušti pradėse... Tuli net spulinėse kasose esančius pinigus atsiėmė, idant „cincilikams“ netektų...

„Raudonamjam nedėldieniu“ atėjus, išrodė teip, lyg Prūsų valdžia tokią pat skerdynę parengti nori, kaip maskolikiškoji pereitais metais. Policistai buvo mokinami į pierines lėles šauti, idant prireikus galėtų „tvarkardoms“ gerai pataikinti. Visi žandarai tapo nuo žemės į miestus sutraukti, pat dalis kariumenės tapo aštriais patronais apdovanota ir gatavai prirengta ant skerdynės. Bet visas prisigatavojimas bereikalo: nors „tvarkardų“ tukstančiais susirinko, tai tačiau tvarka niekur nebuvė ardoma ir valdžia nežino, ar kariumenė tikrai į savo tėvus ir brolius butų šovusi...

Pilioriai džiaugias, jog valdžiai pasisekė nenuoramas suvaldyti, bet turbūt tas jų džiaugsmas neilgai pateks... Valdžia vokiečių-socialdemokratų pašaukimus vos spėjo gaudyti; tuo pasirodė „Prūsų lietuvių socialdemokratų“ pašaukimai, kurie turbūt valdžiai ir atzagareiviams daugiau rūpesčio padarys, negu vokiškieji. Lietuviai-socialdemokratų savo pašaukimuose teip jau prusiško seimo netikumą iš-

dėsto ir kviečia glausties prie socialdemokratų partijos, kuri be baimės kovoja už visų pripaustųjų tiesas ir liuosybę. Taigi, Prūsų lietuviai atgyja, o nemiršta....

22. I. 06. Burnaitis.

Nelaiminga mus tauta...

Jau keli amžiai praėjo kaip mes vergaujame svetimiems tai vieniems, tai kitiems kraujageriams. (Tiesa. Bet ir „saviems“ kraujageriams vargiai būtų smagiau tarnauti. Red.). Ir kas-zin ar kada tapsime laisvais, ar įstengsime sulaužyti sunkius pančius vergijos. Rodos dabar labai svarli valanda užstojo rodanti mums naujus kelius į laisvę; bet pirmiau į kovą su pirm buvusiu galingiausiu, o dabar susilpnėjusiu mūsų priešu. Tik kas-zin ar šį teip svarbų laiką mokėsime mes atsakančiai su naudoti išliuosavimui savęs iš vergijos visokių slogintojų. Nes tai yra labai sunki kova mums silpniems su teip daug priešų. Priešais mes esame apsiausti iš visų kampų. Vieni randasi iš mūsų priešų galingesniais, kiti silpnesniais. Bet su visais ant syk turime kovoti. Kas yra mums skaudžiause, kad mūsų savi broliai, užaugusieji po šiaudiniu stogu Lietuvos motinėles, šiandien daugums iš jų labai kliudo saviems broliams vesti kovą su teronais skaitlingais, nors patys ir šiandien valgo savo brolių duonelę; minta savo brolių prakaitu, nieko neveikdami, storus pilvus įsiaugina. Na, ir žiūrėkis, kaip jie saviems geradėjams, broliams duondaviams piktai atsimoka. Sunku viską paminėti, kiek tie mūsų brolių gražiai nušerti storpilviai pridirba visokių nelemtų piktadarysčių. Ypač dabartinėj valandoj, kada mūsų mieli broliai kovoja už laisvę, už savasias tiesas, jie visame periškadija, visame

trukdo draugų darbą ir laiką. Vienus savo brolius jie paduoda į rankas žandarams, kitus iškeikia, pavesdami pragarui ir velniam. Kitus da kitokiais budais atkalbineja, kad tik neitų kariauti su prispau dėjais teronais. Sako, Dievui apieravokime savus vargus ir bukime nuolankus šventam teronui carui. Jiems esant po caro valdžia gerai, tai tur ir jums but gerai, jūs, vargo pelės! (Žodžiai Lietuvos kunigo: mano draugas teip mini per savo laišką). Mūsų broliai kotojai už laisvę jau kitokios rodos negaudami su minėtais judošpalaikiais net kontribuciją buvo priversti uždėti ant tų minėtų šaldrų — dykaduonių, šventai nusiganiusių išgamų.

Tokiu budu tie šiaip teip tapo apmalšiti.

Bet paziurėkime ką jų draugai Amerikos lietuvių šeriami veikia, kokią reakciją jie tarp čionaitinių lietuvių varo. Pirmiausia tik ką prasidėjus revoliucijai jie ėmėsi pagal savo pranokėjų budą revoliucionierius keikti bažnyčiose ir šiaip bile vietose. Toliau ėmė keikti ir tuos ką šelpė revoliucionierius, mūsų tėvynės karžygius. Bet jų visi keikimai ir atkelbinėjimai nuo aukų pasiliko veltu. Nes broliai amerikiečiai lietuviai kaip ir ant tų patyčių dar gausiau ėmė siuntinėti aukas ir vis skirdami daugiausia nekenčiamiems socialdemokratams. Na, jau kits net dantimis pradėjo, apsiputojęs, griešti. Tai baisus piktumas jų kunigišką partiją sukretė. Pamatė, kad jų paklusnios avys skaitlingiau virsta į ozius. Pameta netikusius pieneis ir eina prie geresnių. Visur paskutiniųjų skaitlius auga ir aukos plaukia iš visokių kampų šelpimui revoliucijos.

Na, ka čia jiems daryti, kaip čia jiems velei geradėjais tapti. Tveria ir jie komitetą rinkti

aukoms. Neva ir jie pasirido šalininkais pagalbos. Tik žiurėkime kaip labai išvirkščiai jie „gelbės“ ir ką jie „gelbės“?! Jie garsinasi per savus draskalus „Žvaigždę“ ir „K.“, but gelbėsia našlaičius. Bet kokius našlaičius jie gelbės—yra klausimas! Juk jeigu liksis kurie našlaičiai, tai bus daugiausia jų teip nekenčiamų socialistų vaikai ir pačios. Nes tik socialistai daugiausia ir drasiausia kovoja už laisvę Tėvynės, tai, beabejonės, iš socialistų daugiausia bus ir našlaičių. O jie per savo „Ž.“ ir „K.“ aiškiai rašo, kad socialistu kaip gyvi nešelsia! Na, tai kokius jie našlaičius šelps? Tik apmislykite jų, mieli žmonės! Ar gal tuos jie našlaičiais užvardina, ką likosi kontribucijoms nuštriuopuoti už keikimus, už judošiaivismus ir kitus nelemtus jų darbus. Beabejonės jie tik su minėtais našlaičiais užsiims... ir jų draugėms-davatkomis. Nes ir tas skirs prie skaitliaus našlaičių. Jos ir tuose pačiuose „raskaziuose“ vargsta... Viens draugas iš Lietuvos rašo: kada tėvelį štriuopavo, jo draugė davatka „karunką“ Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios kalbėjusi ir gausias ašaras liejusi. Bet ir maldos negelbtančios prieš socialdemokratus. Tie karžygiai kaltuosius saviškai teisia. Mieli Broliai, pažinkime gudrybę mūsų kunigų. Jie labai gudrus. Gudresni už tą zaltį, ką Jievą rojūj prigavo. Jie mus per eiles metų pasekmingai apgaudinėjo. Per eiles metų įvairiais budais mus vargino. Mūsų Tėvynę suvis nualino, su lenkais šampaną begerdami. Jiems buvo lenkų ponai gerai, dabar maskoliai ponai teipgi geri jiems. Jie su visokia valdžia viena ranka laiko, su jais draugauja, mus skriausdami. Bet sykį turi buti viskam galas, nieko ant svieto nėra amžino. Teip ir mūsų vargintojai

kunigai negali amžinai ant mūsų despotuoti, negali visada jie mus apgaudinėti. Nors kartą susipraskime nuo siurbėlių atsikratyti. Katras neina su mumis sykiu, tasai šalyn iš tarpo mūsų! Išmintingai, broliai, pasielgtume, jeigu visus rėksnius — laisvės ir revoliucijos priešus iš savo parapijų išskirtume, paliautume jiems mokėję mėnesines algas, reikalus su jais pertrauktume. Tegul jie sau keliauja prie „juodosios šimtinės“ pas žmogžudį carą. Ten kaip nukeliaus, veikiau galą gaus. Pakol mes duosime save už nosių vadzioti mūsų išdykusiems kunigams, tai niekad geriau nesulauksime. Perdaug jų prisiveisėme, ir jie toki netikią, kad teip toliau negalima su jais subuti. Nieks neduokime jiems nė cento. Aukaukime kuo daugiausia revoliucionieriams. Pinigus sudėtus siųskime L. Social.-Demokratų Partijai. Nes toji partija iškovos laisvą Lietuvą, sušels našlaičius ir kitus reikalus atliks dėl labo Tėvynės. Tik visi kas gyvas minėtą partiją šelpkime, kitur nemėtykime bereikalo pinigų.

Vincuks.

„Revoliucionieriai“.

Mūsų lietuviai amerikiečiai daugelį turėjome barnių ir ginčų už „tikrus“ ir „netikrus“ revoliucionierius, bet jie perėjo, ir kaip rodos ne su blėde tautai, bet su nauda. Iš daugelio vietų žmonės, ką ikišiol niekad nebuvo davę centą ant „tautiškų“ reikalų, šiandien su pasišventimu darbuojasi rinkime aukų, nes juos pripratimo tie straipsniai — tai vienos partijos šalininkų tai kitos, kuriuose nuolatai apie tai buvo rašyta ir išdestinėta dalykų stovis. Tai ne viskas. Ta „civiliška“ lietuvių revoliucija Amerikoje ap-

valė mu ir aiškiai pastatė ti
 kroy šviesoj, parodydama, kas
 mes esam. Veidmainiai liko
 sugedinti, o tautos trauai nu-
 tverti prie jų nedorų darbų.
 Pasizūrėkim vien į mūsų kuni-
 gus, kurie visus progresistus
 keikia, vienok patys budami
 „mokytais“, visada į skvernus
 progresistų įsikibę, velkas pa-
 skni. Pamatę, kad lietuvų
 politikoj ant laiko vanduo
 pradėjo drumsties, tai jie sku-
 binasi zvejot. „Zvaigždė“ tik
 putojasi, apie socialistus ir
 liberalus rašydama, o „Kata-
 liko“ „branduolis“ net aštro-
 ja jau, kad ir Chicagos revol-
 liucionierių komitetas įsiekęs
 išganymo pas socialistus, o ne
 pas jį — „Kataliką“. Juokai,
 kaip tie žmonės nesisarmatiba-
 civilizuotoj šalyje gyventi ir
 naudoties įrankiais mokslin-
 progreso suteikiamaisiai. Tie
 mūsų geradėjai tik jau neturi
 nė kiek doros nė žmoniškumo,
 o rasi jie mislina, jog tarp lie-
 tuvių pasiseks prilaikyti kani-
 balizmą, ką tie mūsų geradėjai
 meiliausiai matytų. Eidami
 vis paskui progresą, įsikibę į
 skvernus progresistų ir socia-
 listų, naudodamies iš jų darbų
 vaisių ir mokindamies nuo jų
 dergia vilkdami paskui. Da-
 bar iškovota Lietuvoj laisvė
 tikėjimo, spauda, šiočia-tokia
 liuosybė, ir vis dar liejasi
 kraujas mūsų brolių, pagerini-
 mui buvio tautos ir darbini-
 kų, o tie geradėjai, nors kaip
 išalkę šunias metasi antiško-
 votų ir krauju atpirktų „pri-
 vilegijų“, vienok niekina tuos,
 kurie tą viską iškovojai. Iš-
 kro — netikiu, kad išalkęs
 šuva, kurs nuo žmogaus gautų
 kaulą, kurį but su vargu pel-
 nes, kasty arba plotų ant tos
 ypatos: — pamatyti, jog ji
 nėra tokia žiauri, baisi, kaip
 jis sau persistato. Bet mūsų
 su kanibalistai (teip tik juos
 galima vadinti) daro kitaip.
 Jie su džiaugsmu aplankė ir
 priėmė žinią apie „liuosybę
 tikėjimo“, jie džiaugėsi, kad

aplankė naujiena, kad bus
 valna jiems drukuoti ir ve-
 „Saldžiulis“ „Ankso“ istorijos
 jie žino, kad tą gašo per darbi-
 tūmą socialistų, ir revoliucio-
 nierių, jie žinojo, jog tie mis-
 laidves. Karą giliai kasto-
 daug. Hrajoj pakol tas, litos
 sybes iškovoję, jie žino, kad
 tie patys an dabar kovoja, nie-
 us dalėd, bet už visą tautos
 ir žmogaus tiesą, ir vienok
 jie atsideda vadami už pašlap-
 dieni niekina tuos, kurie giliai
 drabsto per kovą. Bet antai me-
 viskas, o „Dalis mūsų ge-
 radejų“ pasigandina, ir jau
 „daptomis“ liuosybėmis, o jei
 kokios taratū būti daptomis,
 tai rebusi į kovą su laikyni-
 jų. Jiems daugiau liuosybės
 nepajūti, kad abar galės su-
 prisistatyti, užzinats visokių
 balvonų, apskelbs „svontais“
 suteiks galybę daryti stebuk-
 lus. Abar daugiau liuosybės
 reikia? Kad tie, kurie vailiai
 pradėtu ardyti, jų stebuklus,
 pradėtu platinti šviesą, para-
 dytų žmonėms jų piktadejystės?
 Ne, nelabai. Gada liuosybė, o
 kas šiandien dar jų daugiau
 reikia, tures kariauti su tik-
 ai garizmu, bet ir liuosybę
 kunigija (be abejonės, su di-
 de me jos dalia). Ar kunigai
 eis, mūsų socialistus, ir pa-
 klaus žmogelis. Ne, jie to
 nereikalauja. Juodoji Kata-
 likiškoji „Simtina“ ta padarys.
 Algas tiems karvagiams prieš
 socializmą, apmokės kunigai,
 kurie apt Amerikoje sutvėrė
 jau fonda tam tikslui. Tie pi-
 nigai eis ant „katalikiškos“
 revoliucijos, kurias mieja, yra
 užtekančia saulute ant die-
 viškos padangės uždegti savo
 jezuitiška plėšiuma ir yk-
 dianti laikus, neklaidingos ka-
 talikiškos gadyne, kada tuk-
 stančiai krito nuo kardo jų
 šventenybių. Ar išvys tas
 lav aiškiai „Bagočius“
 aiškiai, kad ant mūsų aišk-
 imabaus, ir su „Bagočius“
 eg mūsų itud itud itud itud
 nus kras ošvė Jus ošvė Jus
 itud itud itud itud itud itud

Atsisaukimas Centrališko Komiteto Selpimui Revoliucijos.

Garbi visuomenė! Susivaziavimas atsibuvęs 22 d. vasario 1906 m. Philadelphiajį. Pa-
 apriko mus tarauti tantai, in-
 jums nekaluose tautiško judė-
 jimo Lietuvoj. Mes tikime,
 jog jus priimsit mūsų patarna-
 vimo, podnaug prisilaikysit žem-
 miu padėtu, patarimų, tokiau-
 budu padėsit, mums vesti nei-
 kalus. „Kasierius yra „Sunity“
 bondsu \$5000, kurie yra užde-
 ti „Lithuanian Relief Fund“,
 kaip mes G. K. R. S. angliškai
 vadinsimės. Kada pas kasie-
 rių atsisas pinigų per \$4000,
 tai jis turės užsistatyti bondsu
 ant kitų \$5000. Mes busime vien visuomenės
 norų pildytojais. Pinigai su-
 aukauti tėvynės peikalams ir
 pasiusti centrališkam kasieriui,
 turibut pačių aukautojų pas-
 kirti, kam juos nusistū. Pini-
 gai paskirti hent kokiai parti-
 jai bus kas mėnesis tai partijai
 išsiuntinėti, nenurodyti, kur-
 tur but perduoti, mebus siun-
 čiami apatol, kad neusitvers
 Centrališkas Komitetas iš at-
 stovų visų kovojančių partijų
 Europoj.

PASARGA.

Tas gal but
 atmainyta, jei mes matytumėm,
 kad pinigai neatbutinai reika-
 lingi. Ankantojai, kurie nori, kad
 jų vardai butų garsinami laik-
 raštyje, tai turi surašą vardų
 drauge su pinigais, pažyme-
 jimu, kokiam laikraštyje nori
 vandus matyti, ir pasiusti Cen-
 trališkam kasieriui. Kasierius
 paims pinigus, o vandus su pa-
 kvitavone prisiųs sekretoriui,
 kuris užrašs pinigų ir knyga-
 vandus pasiųs pagarsinti to-
 kjam laikraščiu, kokiam pau-
 kantojai norės. Mes prašom laikraščių ame-
 talpinti tokių prisiųstų vandų
 be parašo Centrališko kasie-
 rių, ir finansų sekretoriaus

(čia kalba eina tik apie pinigus
 pasiųstus Centr. kasieriui), nes
 galėtų pasidaryti klaidos su
 negeistinoms pasekmėms.

Kasierius neturi tiesos išsti-
 nė išmokėti kam nors pinigų
 be parašo Centr. prezidento ir
 abiejų sekretorių.

Susinešimų sekretoriaus pa-
 reiga susizinti su ypatomis ir
 partijomis kovojančiomis
 neprigulmyste Lietuvos.

Centrališkas Komitetas Re-
 voliucijos Selpimo išduos at-
 skaitą visuomenėi kas mėnesis
 tokiuose laikraščiuose kurie
 malonės atskaitas talpinti.

Antrašas Centr. K. R. S. yra
 sekantis:

Prez. — kun. M. Peza,
 Rector of the Lithuanian R.
 Catholic Church,
 Brockton, Mass.

Kas. — Theo. Dudas,
 921 So. 2nd str.
 Philadelphia, Pa.

Susin. sekr. — J. Sernas,
 924 33rd str.
 Chicago, Ill.

Fin. sekr. — F. J. Bagočius,
 Pittsburg Academy,
 Pittsburg, Pa.

Priziūrėtojai:
 J. Tareila,
 29 Star str.,
 Ansonia, Conn.

Ant. Povilaka,
 824 Bank str.,
 Waterbury, Conn.

Ant. Linauskas,
 1317 S. 4th str.,
 Philadelphia, Pa.

**Amerikos Moters-Lietu-
 vės, vienykimės!**

Kylant naujai gadynei, keti-
 čiantės senajai tvarkai, grie-
 vant dežpotizmų sostams, su-
 veinant į abelį su veikm-
 taitoms moters, ir mes ne-
 atsilikim. Mes, kur da d-
 gubą Junga tos tyronybės ant
 savo sprandų nešam: vieną
 lygų su visais mūsų broliais at-
 jaučiam, o antra? Čia tur-
 but jau ne didelio aiškimo

abelnų ramybę — manė Amerikos valdžia, kuri ten nemokėjo ar negalėjo rasti filipiniečių prielankumo. Ir štai prezidentas Roozeveltas, tas „ramybės aniolas“, — ramybės melaginos, kokią gerbia visi viešpachiai ir prispaudėjai — išsišoko su telegramu, išgirančiu jana rolą Wood'ą už jo „didvyrišką“ ir „pasekmingai“ atliktą kovą su morosais.

Kovo 15 d. kongrese prez. Roozeveltas už tai sutiko netikėtą ir nesmagią naujienelę. Virginijos deputatas Jones smarkiai patremė jan. Wood'ą ir visus Amerikos aficierius, užmesdamas jiems atsakomybę už skerdimą filipiniečių. Tą kovą jis pavadino „begėdiška skerdynė“. Po jo pasargų išėjo demokratų vadovas Williams iš Mississippi ir atskaitė parodiją poemos „The Charge of the Light Brigade“, ir zvardintą „Skerdynė ant Dajo kalno“.

Jones apreiškė, kad pasielgimas janarolo ir aficierių, vedusių kariumenę į skerdynes ant Dajo kalno, ne pagyrimą užsipelno, o tik patremimą ir negali būti dalyku pagyriamam iš prez. Roozevelto pusės. Ta skerdynė esanti bauriausia iš visų ikšiol matytų svieto istorijoje. — Už tą patį dalyką atakavo prezidentą ir Culberston senate.

Prancuzija. Ministerių kabinetas su savo pirmsėdžiu Rouvier, išgyvenęs ne pilnai 5 mėnesius, griuvo.

Surašinėjant bažnyčių turtus, už kuriuos, pagal naują įstatymą apie atskyrimą bažnyčios nuo valstybės, reikėtų mokėti valstybei mokesčius, — kilo vienur—kitur sujudimai katalikų prieš valdžios išpildytojus. Vienur tapo užmuštas vienas katalikas besimant su policija. Klerikalai parlamente smarkiai užprotestavo prieš įvykdinimą naujojo įstatymo. Pirmeivių šalis teipgi protestavo, kad valdžia per daug nuo

lankiai ir nebrėkiškai dirba apie tai. Pirmsėdis Rouvier pasakė, kad valdžia tą tiesą įgyvendinsianti be silpnumo, bet „su nuovoka, taktu ir išminčia“, kad viešojo ramybės nenukentėtų. Tas įnešimas daugumu balsų nebuvo paremtas, ir ministrai rezignavo.

Bažnyčia buvo pradžiugus, tikėjosi imt viršų. Bet pasirodė, kad ir naujasis gabinetas varys pradėtą darbą. Ministerių pirmsėdžiu dabar yra Sarrien, tiesos ministeris. Teipgi liko išrinktas į ministerius vienas socialistas, M. Briand.

Isz Amerikos.

Gaidys paliuosotas.

Feliksas Gaidys, apie kurį jau buvo rašyta, liko paliuosotas iš Ellis Island kalėjimo. Amerikos valdžia ištyrus nerado jo kriminališkos kaltės prieš Maskolių valdžią ir palėido kaipo politiškujį pabėgėlį. Lenkų laikraščiai sako, kad jį paliuosavo per pasistengimą lenko B. Sulinskiego, kurs ir advokatą tam reikalui parupinęs teipgi lenką Rozenthal'ių iš New Yorko.

Kova su indijonais Vinita, I. T. Pereitą savaitę Spavinaw kalnuose liko indijonų užpulti bekeliuojant 6 S. Valst. šerifai ir 3 iš jų liko užmušti. Dabar žmogžudžius gaudo. Šerifas Darraugh telegrafavo į Washingtoną, kad leistų paskirt po \$1,000 dovanų už kiekvieną užmuštą ar gyvą žmogžudį.

Anglikasiai abelnai nenori streikuot, bet jų viršininkai (prezid. Mitchell) butinai reikalauja streiko, ypač, kad operatoriai nutarę nepriimt joščių unijos reikalavimų. Daugelis sako: jei bus streikas, tai užija grius. Visuomenė neprijaučia šitam rengiamamjam streikui, kaip kad prijautė buvusiam.

Su vienyjimas valstijų.

Senatas priėmė billą apie suvienijimą teritorijos Oklehoma su Indian Territory; tai vadinsis Oklehoma's valstija. Billą apie suvienijimą Arizonos su New Mexico atmetė 37 balsais prieš 35.

Isz lietuvišku dirvu Amerikoje

Chicago, Ill. („Apveizdos Dievo“ parapijos mitingai ir procesas). 25 vasario š. m. buvo sušauktas viešas susirinkimas „A. D.“ parapijos Dorese saleje ant kampo Halsted ir Archer ave. Buvo daug kalbėtojų, ypatingai iš parapijonų. Aiškino, kaip jie tvėrė parapiją ir kaip jie jieškojo kunigo, suteikdami jam prašūstę. Kolaik nebuvo aprašyta bažnyčia vyskupui, tai negalėjo gauti kunigo. Kun. Stepanavičius ne be pirmas toj parapijoj, bet jis už kitus geriau atsižymėjo. Kaip atėjo, tai nieko daugiau neprašė nuo parapijonų, kaip tik tai altoriaus. Parapijonims labai patiko ir jis ant visoko sutiko pagal parapijonų norą ir pasirašė ant konstitucijos, kurią parapijonys pasidirbdino. Bet kaip reikėjo pildyti konstitucijos įstatai, tai, sako, aš negaliu ant to sutikti, nes man vyskupas nepavelija, kad parapijonys kontroliuotų įplaukas ir išlaidas. Ant galo, nuo sekretoriaus su policija atėmė raktus nuo šėpos, kur buvo knygos ir kasa ir paliko vienas ant visos parapijos „bossu“. Tas ir sujudio parapijonis. Moters pirmos vasario 11 d. bažnyčioj, pareikalavo nuo kunigo raktų. Kunigas bėgo iš bažnyčios, moters ir vyrai pasikui kunigą. Kunigas išanksto buvo pasikvietęs policiją, kuri pradėjo mušti žmones ir šaudyti. Daug sužeidė. Suareštavo tuos, kuriuos kunigas nurodė. Teismas 2 d. kovo

nubaudė juos, neduodams nė kalbėti, teisintis... Tai mat, kunigas užpirko sudą. Nubausta šios ypatos: A. Pečiukaitis, P. Bagulionis, Bergienė ir Pečiukaitienė (už pertraukimą „nobaženstvos“) ir Blažys po \$50,00 ir kaštai; J. Justaitis \$25,00 ir kaštai. Už išdaužymą langų klebonijos ir sumušimą policijos: Pečiukaitienė, J. Mašiuskis po \$100,00, K. Mašinskienė ir M. Bergienė po \$200,00, J. Justaitis ir D. Pivarunas po \$50,00. Fr. Strzychoski, A. Kelvelis po \$5,00, Jurgaitis \$10,00. Bet šie padavė į augštesnį sudą (Grand Jury). Moterėlės labai įpyko ant kunigo, kad tas mylėjo merginas. Mat anos teip buvo įtikėję, kad kunigs yra šventas... Tulos moterėlės sako, kad ir tikėjimas perniek, jeigu kun. teip.....

Antras mitingas atsibuvo 4 d. kovo (Frayht Turner saleje Halsled str.). Atidarydamas susirinkimą parapijos prezidentas paaiškino, kiek žmonėms gero padaro kunigai, užlaikomi darbininkų kruvinais centais. Jie budami pie menimis nebeįstengia savo aveles nuvesti dangaus karalystėn, tai užnėrę lenciugą ant kaklo pradėjo varu varyti su revolveriais... Toliaus buvo daug kalbėtojų kaip iš parapijonų teip ir iš pašalinių. Nurodė aiškiai skriaudėjus darbininkų luomos. Kalbos žmonėms matyt patiko, ką liudija delnų plojimas ir ramus užsilaukymas.

Daugumai nesusipratėlių atidarė akis šis baurus kun. Stepanavičiaus pasielgimas. Kaip girdėti, kunigai sudėję \$5000,00 Step., kad tik tai nuprodotų parapijonus. Tai kur vienybė.... O mes norim, kad kunigai prisidėtų prie pakėlimo tautos, arba iškovojimo Tėvynei laisvės... jie laisvoji šalyje nori pavergti žmones, kad galėtų išnaudoti teip, kaip jie nori, tai apie tėvynę nėrką ir mislyti, kad atmintų vargus savo brolių. P. G.

Scranton, Pa. Jau ir Skrentų kunigėlis (Kaupas) nenori apsileist Chicagos kunigais: jau ir jis buvo policmonus pasiprašęs nedėlio, kovo 11 d., policmonai pradėjo vaikščioti šalygatviais apie bažnyčią. Kunigas sako, kad parapijos komitetas negali išduot „velykinės“ korčiukių, nes tai būtų negera spaviednė. Jis pats užsimanė jas išdavinėti, o komitetą prašaliti. Kelis komitetinius išmetė per duris, kad po jo pusei nestojo.

Gražu paklaust, kaip jie tą daro, tai vis kataliniškai.

Valnamanuks.

Chicago, Ill. Mės rengdamiesi ir laukdami XXI seimo S. L. A., kuris atsibus Chicago, 28, 29 ir 30 gegužio mėnesio šių metų, 36-ta kuopa S. L. A., išsiuntinėjome laiškus į visas Chicagos esančias lietuviškas draugystes, be skirtumo bažnytines ir tautiškas, užkviedami ant apvaikščiojimo 27 d. gegužio, (prieš pat seimo prasidėjimą, nes pas mus dirbamoj dienoj negalima), pasirengti iš laiko, kad visi, kaip tikri Lietuvos sunus, imtume dalyvumą apvaikščiojime ir bent sykį akyse svetimtaučių savo spēkas parodytume, jog gyvuojame kaip atskiri tauta Lithuanian's, pakeltume demonstracijas atminčiai žuvusių mūsų brolių tėvynėj už laisvę! Na, ir kas tokiam užmanymui galėtų prieštarauti? Gal vien tas, kas ne mūsų tautietis, kas neina su mumis, kas yra mūsų priešas. Tuom toks išgama pasirodė kun. M. Kraučūnas. Vos spėjome išsiuntinėti minėtus užkvietimo laiškus į draugystes, ir jau kun. M. Kraučūnas nedėlio, 11 d. kovo, iš sakyklos bažnyčioje šv. Jurgio teip apskelbė: „Mės, 5 kunigai, nutarėme protestuoti prieš Susiv. L. A. seimą kurį rengia Chicagoj pavasaryje. Uždraudžiam visoms draugystėms ir pavieniams dalyvauti

seime, katrie eisite, busite ekskomunikuotais, negausite šliubų, krikštų, prie spaviednės nepriimsim, mums nereikia tokių“. Tai gi kun. M. Kraučūnas ir jo keturi draugai pastojo atvirais priešais lietuvių, nes kas lietuvių vystė, labo, jis išskėkia tuos iš ambonos (neįstabu juk, jis ir prieš sudžią pasakė, kad esąs lenku, lietuviškai nemokas). Mės iki šiol niekuom kun. M. K. neižeidėm nė kitų jo sebrų kunigų, vien savo užduotės laikėmės, bet kad dabar pradėjo, kunigėlis įžeisti mūsų organizaciją ir kenkti mūsų visuomeniškiems reikalams, tad ir mės stverkimės už ginklo ir zinoma pradėsime gintis, atsigynimas bus lengvas, nes šviesa tamsybę lengvai sunaikina, kaip saulė sniegą.

Dar padėkavojam kun. M. Kraučūnui už padarytą reklamą Susiv. L. A., nes tą pačią dieną, ant laikyto mėnesinio susirinkimo, prisirašė 20 naujų šanarių prie mūsų kuopos, taigi mums vien ant naudos išėina kunigo gaudinimai.

S. L. A. neužiima bažnyčių ardymu, bet jo užduotis: plauti tarp lietuvių meilę, vienybę, apšvietimą ir dorą. Ginti lietuvišką tautą nuo visokių prispaudėjų, kurie alina, slopina mūsų tautą politiškai, medgiškai; demoralizuoja doriškai ir politiškai. Todėl, kas drįsta užstoti kelią tokiems mieriams, lai prasmenga iš mūsų tarpo!

Vardan S. L. A. 36-tos kuopos
M. J. Damijonaitis.

Spring Valley, Ill. Nors ir šitam miestelyj gyvena gėrokas burelis lietuvių, bet apie tautiškus reikalus menkai tesirupina. Bet užtai užlaiko pusėtiną skaitlių svaiginančių gėrimų pardavyklų ir visai nesigaili ten praleisti savo sunkiai uždirbtus grašius. Tai viena priežastis, o kita paeina iš puses dvasiško vadovo, kuris

draudžia aukauti ant kokių nors svarbių tautiškių reikalų: sako neduokite pinigų ant revoliucijės, nes tuos pinigus (suprask revoliucijos vadovai) suvartoja statymui triobėsių ir užsidėjimui „biznių“ (vertelgystė). Ir teip gi neaplenkia nė socialistų, kuriuos dvasiškas tėvelis vadina kvailiais ir nemokytais gyvuliais ir ketino visus išvyti (!) iš šito miestelio (linkiu geros pasėkmės) ir sako — kunigai tik esą mokyti ir pasiekę augštą mokslo laipsnį (bet, beabejonės, ne musiški).

Clinton, Ind. 25 d. vasario tapo sušauktas susirinkimas, su mieriu sutverti kuopą S. L. A. Bet žmonių susirinko mažai. Clintone raudasi arti 100 lietuvių, o pribuvo vos 15 ar 16. Ir iš tų nekuri atėjo su mieriu atkalbinti kitus, idant neprisirasytų. Vienok atsirado keli daugiau suprantanti ir tapo sutverta kuopa iš 8 šanarių. Yra viltis, kad kuopa su laiku pasididys. Teipogi 24 d. vasario buvo lošta teatras „Velniaspantuose“ (teatra rengė viena ypata savo naudai). Aktoriai buvo atvykę iš Westville, Ill. Aktoriai savo roles atliko negeriausiai. Buvo garsinta per plakatus, kad po teatrui bus balius, bet to nebuvo. Tai publika keikdama už prigavimą rengėją ir lošikus, iš-iškirstė. Lietuviai privalo pasiliauti su rengimais panašių teatrų, nes tuomi tik žemina save akise svetimtaučių. Apie aukas revoliucijai čionais niekas nesirupina. Rodosi, dabar tuom darbu galės užsiimti naujai susitvėrusi kuopa S. L. A.

Daugelis mūsų brolių mislina, jog aukos renkamas arba visai nepatenka tam, kam aukaujamos, arba patenka kokiems plėšikams, kurie plėšia žmones vardu socialistų. Teip gali manyt vien tie, katrie neskaito kitų laikraščių, apart „San-

lės“. (Ne tik „Saulės“, bet ir „Žvaigždės“ ir „Kataliko“ skaitytojai teip yra klaidinami. Red.) K...

Brooklyn, N. Y. 4 d. kovo laikė savo susirinkimą Draugystė Šviesos Mokslo. Po apsvarstymui draugystės reikalą, buvo paminėta paaukauti dienų uždarbį pašalpai kovotojų už laisvę Lietuvoje. Geros valios draugai pritarė tam. Aukavo sekančios ypatos:

Antanas Petraška	\$1,75
Juozas Encerevičius	\$1,75
Juozas Gudavičius	\$1,75
Juozas Narbutaitis	\$1,50
Antanas Gabris	\$1,25
Antanas Kudirka	50

Išviso \$8,50

Skiriam L. S. D. P. Vardan kariautojų ištariam širdingą ačiu aukautojams. Pinigai perduoti Brooklyn Rev. Šelp. Komitetui.

— Šv. Kazimiero Draugystė 4 kovo ant atlaidų susinkta per Vincą Vaidelį \$2,83.

Sekr. Viet. Rev. Šelp. Kom.
V. Visgaudis.

Renton, Wash. Nekoksai S. Mačėnas „Vienybės“ N 9 ragina keliauti į Washingtono valstiją. Aš tiek galiu pasakyti apie Washingtono valstiją. Sunkus gyvenimas, darbų ant vietos nėra, ypač Tacomoj, kur yra 5 lentų piovyklos, o mokestis nė kiek ne didesnė, kaip Rytų valstijose, nes moka po 15 c. ant valandos. Žinoma, pramokęs geresnio darbo gauti daugiau žemė išdirbta teip gi nepigesnė kaip New Yorko valstijoje. Vargas čia atvažiuosiemis ypač nemokantiems angliškos kalbos. Lietuvių mažai ir tai visi išsisklaidę; daugiausia dirba giriose, keletas anglių kastynėse. Dirbant giriose reikia turėti savo patalynę ir visus reikalingus daiktus; reikia pačiam skalbtis, gulet kaip ant laivo. Nuo stoties reikia eiti 10-20 mylių pėkšdiami iki randi tą darbą.

Be to, darbas reik: pirkti pas agentus... Delto neapsigaukit, tautiečiai, neklausykit su kontraktuotų darbininkų, kurie jus šaukiasi.

M. Kalvaitis,
P. O. Box 148.

Atsisaukimas.

Kurie esate siuntę man tikietus visokiems išlaimėjimams (A. Bagdonas iš Mt. Carmel, Pa. už kurių siuntinį turėjau primokėti 2 centų, V. Makaveckas, Chicago, Ill. P. Urbant, Derlay, Mich. V. Petkon, Brockton, Mass.) nekuriems jau sugrazinti savo kaštais. Daugiau to nedarysiu. Kurie norite gauti atgal savo neparduotus tikietus, teiksities prišūsti, pašto ženklelius, (A. Bagdonas ir tuos 2 centus kuriuos turėjau užmokėti). Kitai jų tikietai nebus sugrazinti.

Su godone

A. Audiejaitis
21 N. Emerick st.
Shenandoah, Pa.

Garsingos moterys, pasimirusios 1905 m.

(Iš „Housekeeper“.)

1). Pirmose eilėse turime pasistatyti Louis Michel „Raudonąją Paryžiaus paną“, kuri mirė sausio 9 d. Jos gyvenimas turi būti pavyzdžiu mums visiems šadien. Jos draša, pasišventimas, jos laisvas, nevaržomas formal skumais pobudis ir pasielgimas, jos prieštaravimas visokiai valdžiai, pažymėjo ją valdžių ašise kaip pavojingą ypata. Ji buvo tvirta, nedrebanti iš baimės, pavojaus laike. Ji visada — ar tai kalėjime, ar įtėmimo — mielaširdystės ir žmogiskumo darbus dirbo, tai prižiūredama ligonius, tai suramindama bevildžius, tai atiduodama savo paskutinį skatiką tiems, kurie buvo skurdėni už ją pačią ir reikalavo greitesnės pašalpos, nekarta tik dėlto, kad jų dvasiškas

tvirtumas buvo silpnesnis už jos.

2). Mrs. Leland Stanford, pasimirusi kovo mėnesyje, buvo iš varguolių luomos kilusi, taigi skurdi moteris. Su savo vyru iškeliavo į Californiją, tęlobius milžiniškus sudėjo jos vyras. Mirus jų vienatiniam sunui, jis paskyrė lobius didelius įsteigimui turtingiausio Amerikoje universiteto. Vyru numirus, turtai tapo per licitaciją suvaržyti Mrs. Stanford atsižadėjo asabiškų smagurių, idant universitetas jos vyro įsteigtas neuždarytų duris dėl pinigiskos stokos. Galioj viską sutvarkius, šita 50 metų bobutė, nors jau silpnoje sveikatoje tapo nežinomų smogžudžių užnuodinta. Ji paskyrė \$38,000,000 Leland Stanfordo universitetui, o prie jo įsteigė knygyną, muzėjų, koplyčią donatorijas ir laboratorijas. Per jos darbštumą tapo įsteigtas puikus Kalifornijos „Kindergarten“; da gi ji pastatė Albany puikų ligonbutį gydymui vaikų. Ji ypatingai atsižymėjo tuom, kad pavedė veik visą savo turtą žmonijos labui.

3). Dr. Mary Livermore mirė gegužio mėn. ji atsižymėjo kaip reaktorė, reformatorė, organizatorė, ligonių prižiūretėja, patrijotė, kalbininkė ir nesulygintina draugė, pati ir motina. Jos veikimai buvo prakilnūs, kaip ir ji pati. Jos kalba priversdavo visus prie darbo, nes ji kalbėdavo širdiškai, sumaniai ir plačiai.

Darbas jos atliktas ant moterų lygybės dirvos sulygsta su darbais Louise Southwarth. Sulyg jos patarimų įsteigimui geresnio draugijos surėdymo, ji prilygsta Josephine Shaw Lowell, kuri ir gi pereiniais metais mirė.

4). Elizabeth Wheaton, kuri mirė berzelio mėnesyje, buvo įsteigusi Wheaton seminariją ir mirdama paliko jai visą savo turtą.

5). Flora Stevenson, pasimi-

rusi Škotijoje, atsižymėjo pakėlimu savo šalies mokslo arba apšvietos ir įsteigimu valdiškų labdarystės, labiau, negu bent kokia kita moteriške Anglijos viešpatystė.

6). Mrs. Clara Curtis, mirusi rugsėjo mėnesyje, atitarnavo tris tarnystes kaip majoras Aimarron, Kansas. Bemajorau dama, šita miestelį ji išgelbėjo nuo bankruto savo sumaniu vedimu valdiškų dalykų.

7). Dr. Cordelia A. Greene buvo moterų lygybės apginėja. Ji dirbo išvien su Frances Willard, Susan B. Anthony ir kitoms garsingoms moterims ant tos moterų atbudimo dirvos.

8). Dr. Van Evert stropiai platino pašalpinės draugystes.

9). Dr. Blium — pirmiausiai užmanė ir karštai remė įsteigimą sistemos viešų maudyklių Chicagoje.

10). Balandyje mirė Mrs. Howard Weeden, maliorė, kurios paveikslai daugiausiai imti iš juokingosios pusės negrų pietinėse dalisė Suvienytų Vals tybių.

11). Sarah Woolsey, kuri nors seniai rašė, tačiau savo dienose buvo visuotinai gerbiama rašėja.

12—13). Teipgi anglės rašytojos, ilgus metus rašiusios į laikraščius, Mrs. J. B. Van Val kenberg ir Carrie, pereiniais metais apledo pasaulį.

14). Vasario mėn. Siaurinėje Airijoje mirė garsioji Lady Mary Ferguson, kuri teip mažai pramintoje Archeologijos dirvoje besidarbuodama, nuo sekliai ir laipeniškai išvedė pobjudžius ir papročius airių, dar prieš normanų apgalėjimą.

15). Vienog geriausiai pažįstama rašytoja, pasimirė rugpiučio mėn., tai Mary Mapes Dodge. Ji rašė širdi ramiančias humoristiškas pasakas, satyras, fantazijas jaunuomenei pašvestuose laikraščiuose.

16). Laura H. W. Stedman sumani kritikė ir maloni pagalbininkė tuloda gyvo amerikontiško poeto.

17). Mme. Iardin de Musset, kilta moteris, sesuo garsingo mirusio prancūzų poeto.

Be šitų, ilga eilė gabių, garsių ir visur kaip kultūriškoje teip pramoniškoje, dirvoje žymių moterų pereiniais metais išmirė.

Tokių moterų eilės liudija, kad moters sparčiai žengia pirmyn ir kad jos svarbia role atlieka viešame, pasaulės žmonių jos gyvenime.

Roda kietuju angliu darbininkams.

Neprigulinti unija tuojaus privalo prisirašyti.

Prezidentas Mitchell'is ir kiti susivienijusių angliakasių viršininkai rupinasi igyti nuo darbdavių pagerinimus, per kuriuos visoje angliu apielinkėje darbininkų padėjimas didai pasigeris. Kiek išgalėdams prez. Mitchellis mėgė išgauti tuos pagerinimus be streiko. Jei galės apsieit be streiko, tai padarys. Bet jis nori iškarriauti geresnį padėjimą angliakasiams, nei ką jie dabar turi. Dėlto jis darbuojasi kiek išgalėdams.

Jam daug padėjo tame darbe angliakasiai, sudrutindami unija, kame mūsų žmonės daugiausiai atsižymėjo. Tiek padarius dar lieka mums pasidaruoti. Yra tarp mūsų neprigulinciu prie unijos. Dabar jiems laikas rašytis. Jei nori naudotis iš unijos pagerinimų, jei nori naudotis iš jos globos ir išilavinusių viršininkų pagalbos, o per tai neprigulmybės, tai turi rašytis.

Visi lietuviai ka priguli prie unijos, privalo paragint dar neprisirašiusius, kad tuojaus įsirašytų.

Tai kiekvienas gali padaryti, jei tik nori, o per tai jie padarys nauda unijai ir patis sau, kada visi bus isiraše.

Visi angliakasiai dabarti.

niuose bloguose laikuose pri-
valo rengtis prie streiko. Tai
geriausiai padarys užėdędami
pinigus ir pasigamindami to-
kių valgomų daiktų, kurie ne-
genda, idant jėktų ilgai gale-
tų laikytis prieš kompanus kol-
tie nenusileis. Kuo geriaus pri-
sirengsime, tuo geriau galėsi-
me atsilaikyti, o kas atsilaikys,
tai išlaikės. O ybūsiai žemai-
-Kompanai jau nuo seniai
rengiasi prie streiko sukrauda-
mi anglis. Ir šiuo metu o pa-
-Tais jie daro idant galėtų at-
silaikyti. Teip pat turi daryti
ir angliakasiai. Idant angliakasiai
-Teipgi žmonės turi dabar
vaikščioti ant susirinkimų savo
idant viską žinotų, ką daro jų
viršininkai ir ko galima tikėtis.
-O jei šikštelis straikai, tai žmo-
nės turi ulgtis pagal viršinin-
kų rodas. Prez. Mitchellis ge-
riausiai žino, kaip keravotie
tokiomis imtynėmis. Jis nevie-
ną streiką išlošė ir jis savo pa-
gelbiniškams išduos įsakymus.
Tie prapės kitim viršininkam,
o angliakasiai dažinos nūo sa-
vo šakos perdėtinų, ką reikia
daryti. Pilnas paklusnumas ir
laikymasi šnijos geriausiai pa-
dės išlaikėti per streiką kaip
ir ramybės laikuose.

Isz visur.

Londono komitetas pašelpai
nukentėjusių Rusijos žydų iki
šiai savaitei surinko \$2,354,365.
Tos sumos pusė buvo surinkta
Amerikoj.

Darbininkų susivienijimų
(Trade Union) Anglijoj, pa-
baigoj 1904 m., buvo 1,148, o
jų sądarių skaičius buvo 1,
866,755; tame 125,094 moters,
t. y. 6,7 procentų. Per pasku-
tinio rinkimus, darbininkai
galėjo 50 savo atstovų įleisti į
parlamentą.

Traides Union's, visi sykiu,
turi idant šios sumos pinigų:
1900 m. 2-431,000, 1901 m. 1-
1,117 (šioje)

o 1904 m. — 4,616,230 sv. sterl.,
t. y. apie \$23,162,800. Idant
-Nuo sausio 1 d. iki vasario
1 d. (senojo kal.), pagal vy-
riausios cenzūros valdybos pra-
nešimą, provincijinių Maskolij-
jos laikraščių liko uždrausta
27. Tarp jų viens laikraštis zy-
dų („Der Wecker“), viens vo-
kiėdčių („Neue Loedzer Zeit-
tung“), viens mazrusių ir ketu-
ni latvių („Petersburgas-Las-
weetis“, „Kahwi“, „Dardel“,
„Jauna Deenas Lapa“). Dabar
tik konservatyviški ir keli li-
berališki laikraščiai teisėba-
Cenzuruojama: aršiaus negu
prieš revoliuciją.

Lankioj atsirado nauja sek-
ta ir smarkiai platinasi ypač
Varšavos, Lihlino ir Plocko
gubernijose. Ta naujoji sekta
vadinaisi „Alarrijaviti“ o
žmonės, kurie ją mokslą pri-
ima, vadinaisi „mankietiniais“.
o tai delto, kad marijavitai ne-
nešioja mankiety, skaitydami
tai už bereikalingą daiktą.

Marijavitai atsirado nuo pu-
sės metų ir tai tokių būdų.
Kuomet katalikų augėtasnėji
dvasiškijs eidama išvien su
maskolių valdzia, nekik ne-
atkreipė atydos ant žmonių
vargo ir laiko kaip laike ašt-
rioj savo valdzioj, daugelis žer-
mesniųjų kunigų bendrai nu-
siunte popieziui skandą. Pop-
piezius atmetė jų skandą, pa-
pasmerkdamas visą jų judėjimą.
Jie pripazino tik popie-
ziaus valdzia, o vyskupų visai
neklause. Tokių kunigų atsi-
rado 178. Daugelis parapijų
pradėjo reikalauti, kad patys
parapijonys galėtų išsirinkti
klebonus. Dabar marijavitų
yra į pusantro simto tukstan-
čių. Baisiai pavojingi katalikų
bažnyčiai, kuri, anot jų, bai-
siai išvirkusi — dvasiški mo-
rališka. Jie tikina, kad jau
antikristas gimęs, ar neuzigo
gimęs.

Katalikų dvasiškijs kreipėsi
prie caro valdzio, kad padėtų
valdyt jos prišus, bet ta ikšiol
ziurejo vramiai, tik socialis-
tams pradėjus marijavitus pri-
sitraukti prie savo tikslų, — prie
revoliucijos, valdzia pradėjo
vartot smarkią represiją. Ma-
rijavitai gerbia ypatingai Ma-
riją Dievo motiną, kaip „ne-
kaltai pradėtą“, huo to, tar-
but, ir jų vardas. Dviejose
vietose buvo muštynės tarp ka-
talikų ir sektantų. Strykove,
Petrakovo gub., pamedelyj 5
ypatos liko užmuštos 15 suzei-
sta. Būvo darbe peiliai, lazdos
ir akmens.

Užpraso
2-ra kuopa L. S. P. A.

Susirinkimai.

Kovo 25 d., nedeltoj, 7 val.
v. lare, salėje „Auditory“
Scranton, Pa., bus didelis vie-
sas susirinkimas, su prakal-
boms ir deklamacijoms. „Lie-
tuvos Senelis“ kalbės apie Lie-
tuvą. Susirinkit, lietuviai ir
lietuvišes kuodaugliausiai!

Teatras.

Drama trijose veikmese.
Atsibus 24 d. kovo, subatoje
1906 m., GERGINO svetainėj
91-93 Grand str., Brooklyn,
N. Y. Prasidės 7:30 vakare.
Bus parodyta liudnas ir var-
gingas gyvenimas miesto dar-
bininkų Lietuvoje, kovojančių
su despotiška caro valdzia už
geresnį būvį ir kaip caro tarnai
kankina vargšus darbinikus
vienus užmušdami, kitas grazi-
dami i kolėjimus, palikdami
be paramos sergančias ir miš-
tančias jų šeimynas. Kalbe-
tojai papasakos juokingu mas-
kolių nepasisekimus persekio-
jimuose Lietuvių, kylančių
prieš netikusią valdzia ir apie
dabartinę revoliuciją. Teipgi
pagiedos lyriškas choras po
vadovyste Pijuso Bukšnaicio,
revoliucijos dainas.

Kaina vietų: pirmos sedynės
50c., tolesnės 25c., moterims
15c. Visas pelnas bus selpi-
mū revoliucijos Lietuvoje.
B-klyno Sav. D-čių Rev. Selp-
Komitetas.

Atsakymai.

J. Naujokui Kritikal prezi-
dento laiško nebus patalpinta.
Viena, delto, kad jau savo
nuomone ir pasirizima jus ir
be to išreisket, tai bereikalin-
ga atkartoti. Antra, ant laiško
galima laišku ir atsakyti jei
teip jau reikia; viešas atsaky-
mas tegali buti tik ant viešai
pakelto klausimo.

J. Rukevyčiui. Atsakymas
Butkui tilps kitam Nr. Bet
atsakyme nera aisku, ar tuodvi
draugystes buvo įėjusios i su-
sivienyjima 7 dr-čių ar ne?
Jeigu ne, tai ir atsakymas bu-
tu ne vietoj.

Klaidos pataisymas.

V. L. N. 11, straipsnyje
„Po susivaziavimu“ parašyta,
jog is kitų miestų buvo 60 de-
legatų. Turi buti: 160 de-
legatų.

J. S. Pruselaitis.

Aukos revoliucijos reikalams.

Pasargos: 1) Pagal daugelio aukų
rinkėjų patarimą, negarsiname pra-
vardžių tų, kurie aukauja mažiau
kaip 25 c. 2) Del pažymėjimo, kas
atsiunte aukas, tų pravardes sustaty-
tos paskirstytoms raidems.

Grand Rapids, Mich. K. Pa-
šluosta \$1,65; J. Pauliukas, J.
Juraitis po 1 dol.; T. Marke-
vičia, E. Pauliukaitė, D. Gau-
biėna po 50c.; E. Pašluostienė,
Ona Petrulytė, P. Tamuliūnas,
R. G a u b a s po 25 c. Viso
\$6,15.

New York, N. Y. M. M. Ra-
čiute \$2,00.

Rhone, Pa. D. L. K. Gedimi-
no dr-te (2r. korespondcija
V. L. N 11) \$76,60.

Buyo \$142,75

Viso labo \$227,50

Is siunte m i Europa:

L. Soc. Dem. Partijai \$227,50

50 (visus).

L. Demokratų Partijai \$36,50

36 (visus, — 2r. „V. L.“ N. 7, -
šim)

Silvestro naktis¹⁾ caro palociuje.

(Iš vokiško vertė Burnaitis.)

Naktyje apie 11 valandą Carskoje Seloje caras, didkunigaikščiai ir panašūs žmonių skriaudėjai susirinko padaryti peržvalgą praėjusių metų ir apsvarstyti, ką reikėtų atlikti sekančiuose metuose. Tarp susirinkusiųjų buvo ir keli atstovai „juodosios šimtinės“. Keli didkunigaikščiai turėjo ir savo prieguloves atsigabėnę, kurios prieglobstį savo mylimųjų ilsejos. Atsigaivinimui vartojo apščiai vyno. Varpelis suskambejo. Caras atsistojo, persizegnojo ir pradėjo kalbėti:

„Aš pasveikinu garbingus susirinkusiuosius kuoširdingiausiai ir linkiu, idant visogalingasis Dievas mūsų sutarimus ir darbus teiktųsi palaiminti. Pirm, negu mes prie dienos rėdo zengsim, teiksis Pobiedonoscevas mums šventos bažnyčios palaiminimą suteikti“.

Visi suklaupė. Pobiedonoscevas palaiminęs, vieton švęsto vandens su vynu visus apšlakstė, kadangi vandens baugstėsi. Potam caras vėl prabilo:

„Pirm negu mes nutarimus mūsų toliaus apsvarstinesime, turiu jums pranešti, jog aš vakar iš Vokietijos, (visi sustojo. Viens didkunigaikščių buvo teip nuo vyno apsvaigęs, jog jį paremti reikėjo. Caras nušėpsojo ir toliau tęsė):

„Garbingi čia esantieji! Šitas jūsų mandagumo darbas buvo bereikalingas. Aš tiktai nuo Buelovo nuolankumo adresa apturėjau“.

Visi atsisėdo ir pradėjo ant Buelovo plust.

Caras: „Buelovas linki mums visiems ant Naujų metų daug laimės ir tikrai ilgą amžių“.

1) Teip vadinaši naktis iš senų naujus metus.

Viens didkunigaikščių:
„Tas vyrelis sausumoje sėdėdams gali juk gerai kalbėti. Bet tegul jis nesidžiaugia peranksti. Pirm poros metų iš mūsų ir nieks nemislijo, kad su mumis teip nusiduos“.

Caras: „Dabar duodu žodį mūsų mielam prieteliui Trepovui dėl išdavimo metinės atskaitos“. (Tuom tarpu atgabėno daugiau vyno).

Trepovas: „Mano visogalingiausias care, vienvaldi visų maskolių“...

Caras: „Neminėk šito, Trepov!“

„Augštai pašlovinti viešpatiai, didkunigaikščiai“, — pradėjo Trepovos toliaus kalbėti: „Praėjusis metas yra mūsų mielai Maskolijai rodo liudnas, bet ir daug džiaugsmo suteikęs. Puolimas Port Arturo nusidavė pačioj metų pradžioj, bet Stoesselis gavo augštą prusišką garbės ženklą, o tas daugiaus reiškia, negu atidavimas anos tvirtynės. Po tam sekėsi laimingas mušis, kursai 22 d. sausio Petrapilėj mums iškilmingą pergalę atnešė. Ką reiškia visi anie menko svarbumo turintieji japonų laimėjimai prieš šitokį atsitikimą? Tatai žibės per šimtmečius Maskolijos nusidavimuose, lyg koksai šviesiai žibės meteoras. Tam pačiam laike apkalem mes ir tokį šuns pusę, aną dainių Maksimą Gorkį. Tas vyrelis tikrai buvo pakojimą užsipelnęs. Tačiau jūs, mielaširdingas, visogalingas care, jam gyvastį dovanojot“.

Vieno kunigaikščio prigulovė tuom tarpu apsvaigus nuo vyno, užmigo ir ėmė krankti. Mylimasis tuojaus ją peršovė... Jos lavoną laukan išnešant prišoko kits didkunigaikštis ir ėmė jai deimantus draskyti. Arčiaus prisiziurėjas, jis pažino, kad tai ne tikri deimantai. Keikdams, numetė juos šalin.

Trepovas (toliau kalbėdams): „Vasaryje tapo mūsų garbin-

gasis ir teisingasis Sergijus nužudytas. Užmušėjas neužilgo atsiėmė užpelnytą bausmę. Tam pačiam mėnesyje prizadėjo visagalingasis caras išpildyti gelžkelių valdininkų prašymus. Tačiau to neatbodami pakėlė jie potam streiką.

Kovo mėnesį sutarėm mes, nuo dabar su Dievo pagalba prisitraukti vyrus gerus, žmonių išsitikėjimą turinčius ir jų išrinktus—prie bendro pritarimo išleidžiant įstatymdaviškus užmanymus. Po tam tuojaus išleidom manifestą, jog pirmieji pamatai busiančios konstitucijos tapo užtvirtinti. Potam sekėsi dar keli menkesnės vertės atsitikimai, paveikslan—kova pas Mukdeną, laivų susidaužymas Korejos susmaugoje, teipgi ir priešgynystė ant „Potemkino“. Mūsų tėvynės priešai rokuoja, jog per šituos atsitikimus mūsų didžioji viešpatystė apturėjo nuostolį vieną po kitam, bet, kad tas netiesa yra, tai iš to matome, kad mums pasisekė „Potemkiną“ atgal atlaimėti—taigi mes laimėjimą apturėjom, o kad mūsų visas laivynas Rytų Azijoje liko sunaikintas, tai ir ne teisybė—mes turėjom Vladivostoko uoste dar vieną laivyną, kursai—jeigu mes savo pritarimą butume davę, tikrai mūsų priešui būtų keletą pralaimėjimų padaręs. Bet mes, kaip krikščionys, turim tą pereigą, bereikalingą kraujo praliejimą neužleisti. Birzelyje turėjo Maskolija laimingą pergalėjimą ant streikuojančių darbininkų; rugpiutyje iškovojo vėl Vitte laimingą pergalėjimą ant japonų, kursai su garbingu santaikos padarymu užsibaigė, per ką Maskolijos garbė iš naujo pasitvirtino. Džiaugdamesi iš šito atsitikimo, prizadėjom ciosorystės dumą. Tuojaus po tam mes galėjom Vokietijos socialdemokratą, vardu Kasprzak, ant mirties nusudyti ir nužudyti. Spaliuje keli žydiški nedorėliai ir nenuoramos gavo

nuo viernųjų sosto ramsčių kelis jų užpelnytus ir pritinkančius smugius į pašones. Tame pačiame mėnesyje tapo manifestas išleistas. Lapkirtyje teikė caras, man jau seniai prašytą suteikti atliuosavimą nuo tarnystės, o gruodyje vėl tapo viens mūsų prietelių, generolas Sacharov nužudytas. Pabaigoje gruadžio išlaimėjom Maskvos gatvėse vėl garbingas kovas, o norint tuli maskoliai, nenuoramų dvasia persiėmę, ir caro mielaširdystės visai neverti, tačiau malonėjo mūsų didysis ciosorius žmonėms naują rinkimų įstatymą prizadėti. Tarp šitų prietikių atsibuvo dar vienur ir kitur keli mazi streikai, o ir mūsų garbingoje armijoje rodos, buk mazi nesutikimai atsirasti nori. Tačiau—čion pradėjo jis aiškiaus kalbėti,—mes nepaliksime Maskolijos priešams neatmokėję. (Pritarimas.) Dar šiadien turime mes apie tai nutarti, koku būdu nuraminti ištvirkusį mūsų pavaldinių judėjimą. Mes turim prisakyti dar daugiau šauti į minias. (Visi sušunka: „didei teisingai!“) Mes turim visus maištininkus iškarti! (Džiaugsmingas pritarimas). Mes turim—ištikimai sakant—tiesiog kraujuose braidžioti—(neaprašomas džiaugsmingas sujudimas), tada įgysime mes ramybę“.

Visi susirinkusieji pradėjo iš džiaugsmo viens kitą globoti ir bučiuoti.

(Pabaiga bus.)

Lietuviškas advokatas,

Tamas Butkevycius iš Nanticoke, Pa. pabaigęs universitetą atidarė ofisus šiose vietose: 43 Coal Exchange Wilkes-Barre, Pa. ir 3 Keyston Bldg Nanticoke, Pa. Lietuviai kurie turėsit kokį reikalą, kreipkitės pa savo tautietį Tamą Butkevycių.

„Vienybės“ redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Lietuviu tauta

senoveje ir szilandien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

TOMAS ANTRAS.

(Tąsa.)

ir kaulakumu pereina viską, kas tik buvo girdėta apie „dievo botagą“. Šituomi saracėnu ir barbaru, žadančiu net Rheino upėje savo arkli pagirdyti, buvo niekas kitas kaip Vytautas, „knrpius sunus“, ir jo brolis Jagėla. Pamaro zokoninkas Jonas Falkenbergis buvo tą viską aprašęs atskiroje net brošūroje. Bet Konstancijos susirinkimas nepripažino apšmeižos, ir patį autorių nusudyjo į kalėjimą.—Po tam kilančią iš naujo audrą, Vengrų Sigismundas apmalšino tuo laiku tik todėl, kad Vytautui reikalinga buvo laisvė jo darbams Pleskavoje, o ir Švytrigėla, pabėgęs iš kalėjimo, bruzdino vėl sumišimus Lietuvoje. Nors 1418 m. ir įvyko susivažiavimas visų pusių Veliuonoje ir nors tarpininkavo popiežiaus legatas, vienok sulogos neįvyko ir karė ketino atsinaujinti. Tatai buvo neparanku Vengrams, kuriems grėšė pavojus Čekų pusė, ypatoje pasekėjų Husso, ir Sigismundas rupinosi sutaikinti, pasisiūlydamas išduoti savo nusprendimą. Pavedimas nusprendimo ginčo Sigismundui Linksemburgiškiam, kuris nuo 1410 m. buvo vokiškuoju ciosoriumi, teip pat į suteikas nesuvedino. Kada ciosorius išdavė Vroclaviuje (1420 m.) nuosprendinį, neprilankų dėl Lietuvos ir Lenkijos—mat nusudyjo, kad visos žemės, kryžievių užimtos paskutiniuose metuose, pasiliktu prie jų tiktai už 25.000 dukatų, — Lenkai suirzo ir išmetė iš urėdo prilankų Vytautui Lenkijos kanclerį, Poznaniaus vyskupą Vaitiekų Jastrzembiečą, kam jis sutiko ant šitojo sudo. Įnirtęs Vytautas teip gi atmetė Sigismundo nusprendimą, ir susidrauginęs su Danijos karaliumi bei Moskvos kunigaikščiu, nusprendė užbaigti ginčus su zokonu su pagelba ginklų. Tad karė užsiziebė iš nauja, ypatingai kada Vytautas į Čekiją Hussytams į pagelbą išsiuntė Zygmantą Kaributį, ciosorius Sigismundas, baisiai bijodamas Vytauto galybės, vertė vokiečių zokoną prie kovos su Lietuva ir Lenkija, po priedanga gynimo Vroclaviškio nusprendimo. Armijos Vytauto ir Jagėlos 1422 m. užpuolė ant Prusijos, ir kryžieviai tapo veikiai visiškai nusilpninti. Sigismundo nauja tarpininkystė tapo atmeta šalin. Galiaus karė pasibaigė amžinajame sądora pas Melno azerą, rudenį 1422 m., kur kryžieviai ant visados atsizadėjo nuo savų pretensijų ant Žemaitijos, o Lenkija turėjo gauti Niešavą, Orlovę, Neuendorf ir Mužynevą, nors tulos žemės likosi prie zokono.

Žemaitija, pirmutinė apgynime gimtinės šalies nuo kryžievių, dar tebebuvo pagoniška. Jagėla ir Vytautas kako tenai platinti krikščionybę 1413 m. Paskutinė Romovė Antkaimyje ties Nevėžiu (tarp Kėdainių ir Dotnavos). tapo sugriauta, žmonės krikštydinosi ir nepoiligam tapo įsteigta vyskupystė Medininkuose arba Varniuose. 1414 m. numirė paskutinis Kryvių Kryvaitis—Gintautas. Kiek Lietuvių ir žemaičių tuomet priėmė krikštą, nėra tikros žinios (sako žemaičių apsikrikštyję 30.000), nors Petras Kamaracenskis, rašęs apie Lietuvą 1418 m., paduoda skaitlių atverstų pagonų ant 5.635.000(?) Medininkų vyskupystėje tapo įsteigto 9 parapijos: Eirogalo-

je, Kražiuose, Medininkuose, Raseiniuose, Viduklėje, Veliuonoje, Kaltinėnuose, Tetroje, Luokėje. Žemaitijos gi starasta paskirtas tapo Kinsgaila (Kiezgaillo) Kaip augščiaus minėjome, į Konstancijos synodą kako 60 Žemaičių, po vada Jurgio Dodigaudo, Jurgio Bolimino Nadybavyčiaus ir lenko Mik. Sepinskio, ir ten prašė, kad kryžieviams butų uždrausta antpuldinėti Žemaitiją, išreikšdami nusilenkimą katalikų bažnyčiai. Išmeldė ten pavelenę įsteigti katedrą ir įšventinti vyskupą. 1417 m. antri pasiuntiniai iš Žemaitijos išmeldė nuo synodo paleidimą tulų kalinių iš nevalės kryžievių ir neprigulmę Žemaičių vyskupystės nuo Rygos archidiacezijos. Pirmu Žemaičių vyskupu buvo vilnietis vokiečys Motiejus, mokąs gerai lietuvišką kalbą; pirmais kanauninkais — buvo jų 6 — paskirti tapo Lenkai, kurie podraug su vyskupu įgyjo gerokus lobius. Savo bullė, 1421 m., popiežius Martinas V priėmė Žemaičius viešai į sterbles katalikystės. Tačiau žmonės nekantanti buvo iš savo atvertimo ir 1418 m. pakėlė maištą: išgujo kunigus, apiplėšė bažnyčias. Vytautas už tatau 60 vadovų Žemaičių mirtinai nubaudė. Bet kada gi bajorai neprigulėjo prie to sumišimo, o dar vyresnybei gelbėjo jį apmalšinti, tai žmonės Raseinių, Medininkų, Krietavos ir kitų pavių emė deginti dvarus, plėšti bajorus ir galabyti. Maištininkai aplink Klaipėdą nuo vokiečių pagriebė daug arklių, ir Liepojaus miestelį nudegino. Ir vėl Vytautas mirtimi nubaudė sugautus vadovus žmonių, ir tvarka sugrįžo atgal.

Toku budu pasirodo, kad Vytautas buvo draugu vakarų „kultūros“. Nestebėtina, jeigu Pleskavos lietopisė už tatau vadiną jį „pagonu, kurs atsimetęs buvo nuo graikiškos bažnyčios, neprieteliūmi teisybės ir lauzytoju prisaikos“. Apart Žemaičių vyskupystės, Vytautas įsteigė katalikišką vyskupystę Vladimire Volynijoje ir spendėsi įkurti atskirą katalikišką archidiaceziją dėl Lietuvos. Už tokią uolybę popiežiai jį gerbė savo mylistomis ir paskyrė generališku vikaru Pleskavos bei Novgorodo! Vytautas, įgydamas valdžią, užtiko jau linkmę sudrutino. Juk Horodlo unija atsizymina pasmaginimu katalikystės neabejotinu budu. Vytautas juk Lenkams pavedęs buvo savo pylių sargybą. Jo artymiausioje aplinkėje sukėnėjosi paprastai Lietuviai, Lenkai, kartais vokiečiai, ir rods rusinai, jeigu jie buvo katalikais. Jo raštininkais buvo Lenkai: Pietraš, Konrad, Cebulka, N. Czechovski, Bart. iš Górkos, Nik. Maldszyk, Lutko iš Brzezie, Domarat iš Stadkovo ir vokiečys Jonas Lichtenvald. Vytautas neprileido schismaticų rusų nė prie pylių sargybos, nė prie urėdų! Rods giminaičiai —nors stačiatikiai—buvo veiklus valdzios dalykuose, bet tik todėl, kad buvo giminaičiai. Iš to viso neišpuola, buk Vytautas Rusus butų spaudęs kaipo tautą, ne—jam tik netiko jų tikėjimas. Labai gerai Vytauto istorišką veikimą nupiešia jo dokumentas (1430 m.), pavelyjantis įsteigti Bielsko miestą in terra Drohiciensi, kur įsteigtojai tulam Andriui jis prisako apgyvendinti ten katalikiškus Lenkus ir vokiečius, nors podraug nedaryti skriaudos nuo seniai aplinkui gyvenantiems Rusams¹⁾. Regimai troško, kad po jo valdzia butų tiktai viena bažnyčia, ne iš dėkos sąžinės, bet dėlei viešpatystės labo, ir tam siekiui turėjo patarnauti bažnytinė unija, per kurią jo

1) „Ruthenis antiquis ibidem et circumquaque residentibus in eorum metis et gadibus in nullo penitus dampnum vel preiudicium faciundo“.

(Toliaus bus).

Ukė ant pardavimo.
 Waneely miestukį, Lackawanna paviete, septyniš mylias nuo Scranton. Gera mokslainė. Yra užgyventa per vieną žmogų 21 meta, kito 12 metų kurie pelno padaro ant metų po \$800; 2 tvartai, kluonas ir kiti būdikai geram paretke ir geriause žemė visoje apielinkėj. Šita ukė kaštuoja be prietaisų \$6000; bus parduoda už pigę prekę. Pirkiką galima patikti kur nori, Wilkes-Barre, ar Scrantone.

R. E. Westlake,
 Mill City, Pa.
 Wyoming Co.

Teipgi turime Scrantone namų ant pardavimo ir ant išmokesčio.

Farmos ir darbai!
 New Yorko State Lietuviška kolonija da turi jie kelias dešimtis farmų ant pardavimo, nekurių prekių čia įdedam: 40 akry farmą už \$800, 99 akry farmą už \$1000, 199 akry farmą už \$1650, 133 akry farmą už \$1700 ir kitos visos farmos su triebomis reikalingoms ūkininkystei, pasiduoda ant lengvų išmokesčių, dešartėnių žinių rašykis pas šio nykščius lietuvius farmerius įdedami už 2c. markę dėl atsakymo.

GEO. KLEEK & CO.
 Poolville, N. Y.

Parsiduoda.
 Parsiduoda pigi groseristoris su visokiom reikalingom įtaisom, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Kito lietuviško groseristorio čia nesiranda. Priežastis pardavimo, kad tu partneriai negalim tarp savęs sutikti. Reikale galime atsiaukti per laišką arba asabiškai.

Jonas Dzikas
 480 E. 152-nd str.
 New York City

Dr. J. Szliupas,
 328 Federal str. Philadelphia, Pa.
 (47-50-A Keystone Telephone)

Lackawannos geležinkelis in Newark.
 A. S. Learoyd, pervežimo agentas Lackawannos geležinkelio, perkėlė savo ofisą 10 d. Kovo iš Easton'o Newark'a, ir tapo surištas su kelivimo agentyste 749 Broad st., New York. Didinimasis kupčystės, pabirikų privertė mus perkelti ofisą į tą

vietą. Ir antra priežastis, kad tapo pabūlavota stotė ir vieta sukrovimui tavorų su gerais prietaisais, ir gerai išveizentis geležkelis geram paretke suteiks greitą ir atsakanti susidėsimą. Easton'e nebus tavorų pervežimo agentūros, kontroliuos kelionės agentas.

Lietuvių užėiga.
 Geriause užėiga dėl lietuvių iš visos apielinkės. Pritaikau visokius gerymus, kaip tai: Alų, Artelką, Likiera, Vyną ir geriausius Cigarus.
Mėsinių vicia
 Užlaiko kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, versieną, jautieną, avinieną, kumpiai švieži rukti, dešrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime, visi pas **A. Adzgauckas**
 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Popieriui dėl rašymo.
 Popieriui dėl rašymo laisvų naujai, keisti 35 gatunkai su visokiais pasveikinimais ir su tam pritaikantioms dainelėms, su žvilgančiom kvietkoms ir su visokiais paveikslėliais, vienu žodžiu: graži popieriui. Parsiduoda 12 popierių su konvertais už 25c. 5 tuzinai už \$100. Stornikam ir agentam duodam gerą uždarbį. Pinigus mažiais doleriu galima prisistumti ir kėmiam. Iš Keados parkom nepriimam. Adresas:
C. INTAVICZ,
 108 W Division str. Chicago, Ill.

DRUKAVOJAMA MASZINELE.
 Prekė tikrai \$1.25.

Practical Typewriter drukavojama masinėje yra gana gera dėl rašymo gramatų ant siauros popieros. Su ja kiekvienas gali rašyti be jokio mokslė. Tai masinėle turi visas litaras ir lėbas. Už tą prekę tikrai parduosim ant trumpo laiko ir jeigu kas nori pamėginti rašyti ir brangėnių mes teipgi turim ir brangėnių **Labai graži armonika už \$1.25.**

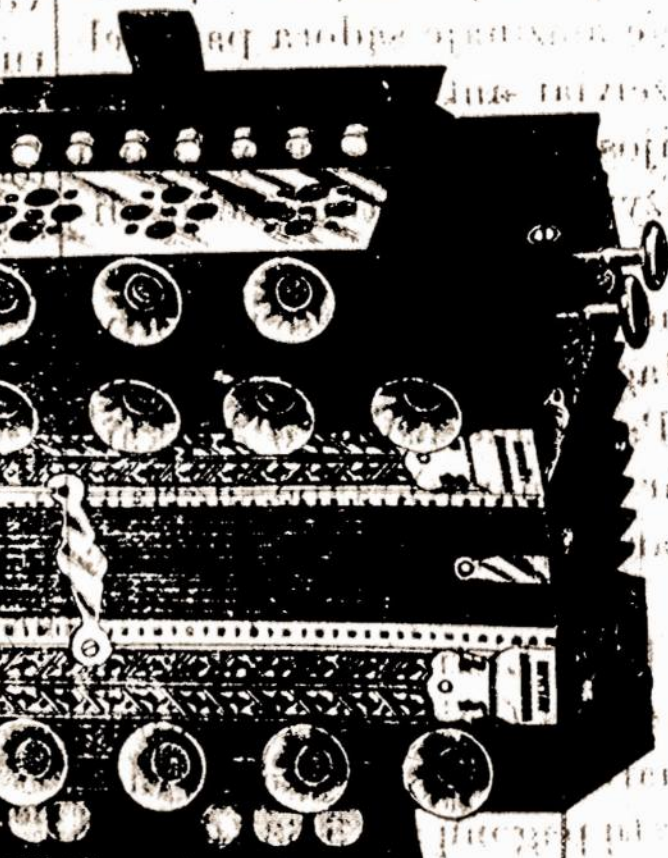
Ta armonika galima gauti viso lietuvių, lenkų, čekų, slovėnų, ukrainiečių, ir kitokių triebų dubeltavos dainelės, pikteliniai sakalai ir dumpli kortės, 10 rakčių, 2 eilės balų, 2 klavinturės, 2 vėpėtas 24 x 10, coliu. Už tą prekę parduosime tikrai ant trumpo laiko. Turime ir brangėnių armonikų ir kitokių tavorų ir ant paretkavimo prietaisų mūsų gražų katalogą už dyką. Pas mus galima gauti kitokių prekių.

A. MENCHIKOV,
 151 E. 67-th street,
 New York City, U. S. A

Dėkinga pone
 Ponas Antanas Svobodas, Floresville, Tex. rašo mums. Kad jo moteris nori viešai išreikšti savo dėkingumą už jos išgydymą nuo nuo sunkios ilgos ligos. Matau už savo pareigą praneš i, kad Trinerio Amerikoniskasi Elikasyras Karčiojo Vyno padarė mūsų šeimynoje daug gerų. Olinetą vaistą vartojome daug kartų dėl visokių, kūdikių ligų, vienok, geriausius rezultatus išdavė vartojant vaistą mano moteriai. Ja kankino ilgai svarūs nesveikimai skilvio nemalimo, kokuimas ir vėmimas ir, rodosi, kad medicins jokios naudės neatgabend. Pradejus vartoti Trinerio Amerikoniską Elikasyrą Larčiojo Vyno, jautėsi išyk daug geriau ir trumpame laike su visu išgijo. Šita moteris yra tikrai viena iš tų tūkstančių, kurios persitikrino kad ant svieto nėra geresnės dėl jų gyduolės kaip šitas priėjus, sudrūtinąs ir gavinantis vaistas, sutvirtinas nervus ir pagamina gryną kraują. Moteris, išbalusios, sergančios, kankinamos skilvio nesveikumu, sergančios nuo latinu galvos skaudėjimu, nerimas, taujančios ir abelpai silpnos, vartodamos šitą vaistą, atras, kad pati gamta dėl jų šitą gyduolę sutaisė kuonogeriaus. Gaudamas visose apielkose arba pas pabirkavą, Joseph Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Practical Typewriter No. 1
DRUKAVOJAMA MASZINELE.

Practical Typewriter drukavojama masinėje yra gana gera dėl rašymo gramatų ant siauros popieros. Su ja kiekvienas gali rašyti be jokio mokslė. Tai masinėle turi visas litaras ir lėbas. Už tą prekę tikrai parduosim ant trumpo laiko ir jeigu kas nori pamėginti rašyti ir brangėnių mes teipgi turim ir brangėnių **Labai graži armonika už \$1.25.**

A. MENCHIKOV,
 151 E. 67-th street,
 New York City, U. S. A

Jon Vasczila,
 Pasiuva puikiai drabužius ant visokių madų, kaip vyrams teip ir moterims stutus.

Reikale meldziame tautiečių atsilankyti ir persitikrinti iš mūsų darbo gerumo.

Jonas Vasczila
 138 N. White st.
 SHENANDOAH, PA.

Gramatika
 ANGLISKOS KALBOS su ištarimu kiekvieno žodžio lietuviškai sekantių book (buk), knyga, jėce (ais), ledas ir t. t.

Knyga apdaryta, 174 puslapiai su prisiumtumu \$1.25.
 Pinigus geriausia yra prisiumti per Postal Money Order, ant adreso: **P. MIKOLAINIS**
 P. O. Box 15, Station, D., New York City

J. B. DAINIS,
 58 Public Square, Wilkes-Barre, Pa.
 Pirmas lietuviškas lenkiškas hotelis viduryje miesto (priešais sudą). Kas ateis su kokiais reikalais į miestą, ar tai rodos gavimo arba su skundais sudą, nepamirkište lietuviško

HOTELIO DAINIAUS
 Laikau visokius gerymus ir užkandžius kasdien. Teipogi ant visais yra **SALE** dėl susirinkimų.

Naujas Telephonas No. 8208.

Jonas Dzedolikas
 LIETUVISKAS GRABORIUS.

Karietos ant veselių laidavimų ir krikštynų. **Vežimai perkraustymui** ir t. t.

Laikau **HOTELI** visokių gerimų, kaip tai: visokios kėkės, no, skanaps alaus, porterio ir krepėnių ogarų. **455 Main st. KINGSTON, PA.**

LIETUVISKAS KRAUCIUS
Kaz. Milišauskas
 285 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.
 Padaro steliuotus siutus paga, naujusią madą, puikiai tinkamus druciai ir už prieinamą prekę. Šanus siutus pertaiso ir išcystija. Darbas visados atsakantis kiekvienam patike.

VINTON COLLIERY CO. per išsilankstymą dviejose naujose mainose Vintondale, Pa., gali priimti dar 50 inžinierių. Darbas visados gera mokesis, jokio nesutikimo nebuvo per 12 metų gera mokslainė gerinamai. Vintondale yra 20 mylių nuo Oresson ant C. & C. linijos P. R. R.